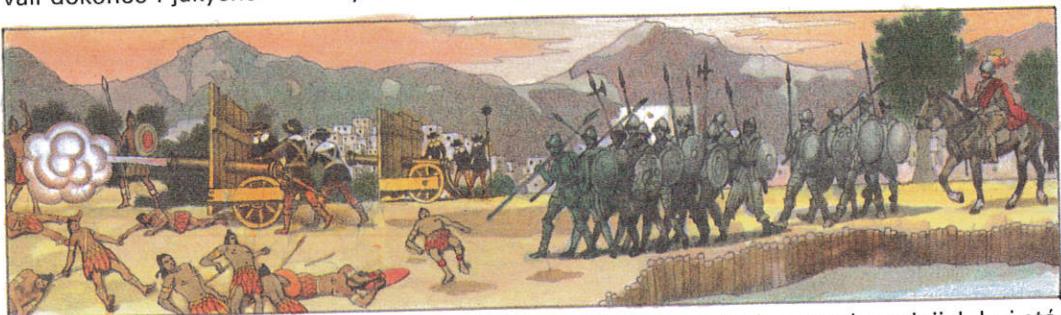
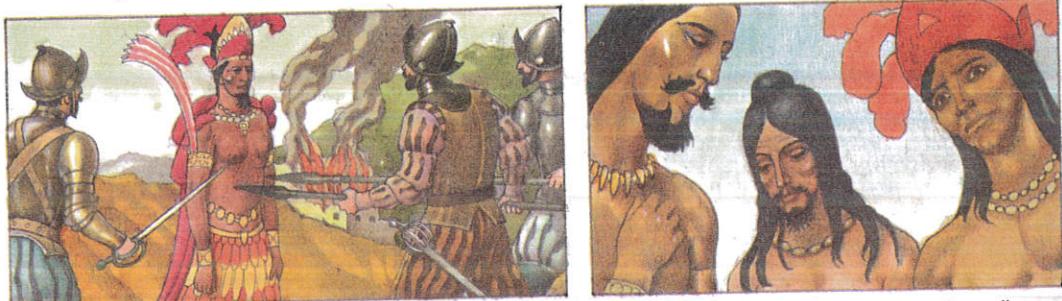

Lodní děla bombardovala město, pěšáci spolu s Tlaxcalany se bili na hrázích. Španělé používali dokonce i jakýhosi dřevěných tanků.

Tenochtitlan se urputně bránil. Indiáni se bili jako lvi, ale bez zásob potravin se jejich boj stával zoufalým. Odvážný vůdce obránců byl zajat.

V městě vypukl mor, který do Ameriky zavlekli Španělé. Obráncům zbývala jediná možnost. Vzdát se. Tenochtitlan padl do rukou Španělů, kteří nechali město vyklidit.

Další tři dny v něm řádili jako zběsilí. Když přestali, zbyly z pyšného města jen kouřící trosky. Tak skončila slavná říše Aztéků.

STŘEDOVĚKÁ PLAVIDLA O objevných plavbách už něco víme, ale zkusme si popsat plavidla, kterými bylo oněch skvělých výkonů dosaženo. Středověké karavely byly malé. Do podpalubí se dalo složit přibližně padesát sudů vína a už nic víc. Pro posádku nebyly na karavelách kajuty ani kóje, ba ani místo ke spánku. Námořníci přespávali většinou v prostoru pro náklad, kde to páčilo a kde se to hemžilo krysami a švaby. Za pěkného počasí plavci odpočívali na palubě, která byla zaobléná a jen místo kolem otvoru do podpalubí bylo rovné. Teprve Kolumbovy plavby přinesly námořníkům velké zlepšení. Od Indiánů převzali Evropané visuté rohože, které rychle na plavidlech zdomácněly. Karavely se však neustále na vlnách kymácely, stěžně praskaly, sténaly a rušily námořníky ve spánku. Na lodích nebyla kuchyně. Jídla se připravovala na otevřeném ohništi. V jeho spodní části byl písek a zadní stěna ohniště chránila plameny před větrem. Teplé jídlo dostávali plavci jednou denně do dřevěných misek, a protože neměli příbory, jedli rukama. K jídlu bylo většinou (pokud nedošly zásoby, a to se stávalo často) nasolené nedovařené tuhé maso, suchary či trvanlivý chléb, hráč, čočka a málokdy zelenina. Voda se skladovala v otevřených kádích na palubě, kde začala velmi brzy zahnívat. Tělesné potřeby vykonávali plavci v sedátku zavěšeném přes palubu. Nezřídka se stalo, že je ošplíchlá vlna, a to byla pro muže na palubě obrovská legrace. Karavely dobře netěsnily, proto se musela voda denně čerpat dřevěnými pumpami. Nikdy se nepodařilo vypumpovat vodu všechnu; na podlaze byla neustále kaluž, která při kymácení smáčela náklad i potraviny. Za delších plavb se na trupech lodí usazovaly mušle a řasy. Proto museli plavci po několika měsících lod' vytáhnout na břeh, důkladně ji oškrabat a natřít smolou a mastkem. Je obdivuhodné, že právě na takových lodích byly učiněny největší zeměpisné objevy.

